

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVÉB

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A döntő harcok

most kezdődnek az északi harc-
teren. Dicső hadseregünk offenzívája
nagy sikerrel, az oroszokat ki-
vertük Magyarországból, ki Galiciából,
felszabadult Przemysl vára és most
már újra benn vagyunk Oroszország-
ban, hogy leszámoljunk végre azzal az
ellenséggel, mely édes hazánkat elakarja
törölni a föld színéről.

A döntő harcok diadallal kezdőd-
tek és folytatódnak nagy diadalokkal.
Az egyesült német és magyar seregek
átlépték az orosz határt és haladnak
Varsó felé. Varsó környéke a miénk
kezébe van és seregeink már meg is
kezdték Orosz-Lengyelország főváro-
sának, Varsónak az ostromát.

Csapataink diadalmos előnyomulása
és folytonos győzelmei, nagy megdöb-
benést és ijedelmet keltenek Péterváron
és az egész Oroszországban. Az or-
szok arra voltak előkészítve, hogy sere-
geik Bécs és Budapest felé járnak, az
atyuska, Miklós cár el is utazott a
harcterre, hogy szemtanúja legyen had-
serege diadalmos előnyomulásának: és
amire odaért a harcterre, szomorúan
tapasztalta, hogy hadseregét verik a
magyarok és németek, így jobbnak látta
felülni a vonatra és Lemberg helyett
Pétervárra visszautazni, ahol még most
nincs baj, de lehet egy-két veszített csata
után.

Az atyuska, Miklós cár, Lembergbe
akart utazni, hogy ott hadseregét meg-
szemlélje. Nem sikerült neki. Azt hitte:
elég neki kimondani, hogy Galícia az
övé, ez rögtön meg is hódol az orosz
fegyverek előtt. Amilyen naiv ember
az atyuska, oly rövidlátó is. Ő akart
hadseregével Bécs és Berlin felé menni
és ime megfordítva történt: a magya-
rok és németek kiverték az oroszokat
Galiciából és most mennek Varsó
felé.

Varsó körül lesznek a döntő ütkö-
zetek. Nemcsak az oroszok fektetnek
nagy súlyt Varsó birtokára, hanem a
magyarok és a németek is. Varsó,
Lengyelország fővárosa, akié Varsó, azé
Lengyelország. Varsó birtokáért tehát
véres harcok fognak folyni, mert annak
elestével nyitva van az út az oroszok
szent városába: Moszkvába.

Az elbizakodottság sohasem jó. Az

mindig keserű könnyeket fakaszt. Az
orosz cár, az atyuska, azt hirdette a
harc kezdetén, hogy karácsonykor Bécs-
ben és Budapesten fogja diktálni a
béke feltételeit a legyőzött ellenségnek.
Mi erre a merész kijelentésre nem
szóltunk semmit, hanem az orosz ellen
küldöttük legjobb vitézeinket, hogy ők
adják meg a választ az atyuska fenhé-
jázó és elbizakodott kijelentésére.

És ez a válasz az oroszra nagyon
szomorú volt. Elvesztette minden ed-
digi pozícióját, kikellett vonulnia az
elfoglalt városokból: sőt ez nem volt
elég, a saját országába mentünk be,
hogy ott fejezzük be a nagy leszámol-
ást. Rengeteg embert veszített az orosz
az eddigi harcokban, elvesztette had-
seregének egy harmadát, mintegy egy
millió embert.

Varsó körül állunk. Az oroszok
kétségbeesetten gyülekeznek Varsó kö-
rül, hogy meggyúsítsák ennek a fontos
erődnek az elfoglalását. Azonban Varsó
nem kerülheti el sorsát. Magyar és

német kézre fog kerülni nem sokára,
habár véres harcok árán is, hogy majd
onnan induljunk a hős és felszabadi-
tott lengyelekkel a nagy Oroszország
megsemmisítésére.

Az igazságos Isten nem hagyta el
a magyarokat és a németeket. Benne
biztunk eleitől fogva, így meg is segí-
tett bennünket. Nem voltunk fenhéjázók,
nem voltunk dicsékvők, mindig az
igazat mondtuk és irtuk. Az igazság
még mindig győzedelmeskedett, most
is győzedelmeskedni fog, a magyar és
német fegyverek győzni fognak és az
orosz sem Bécsben, sem Budapesten
nem fogja nekünk a békét diktálni,
hanem igenis: a magyar és a német
fogja megszabni, hogy milyenek legyenek
a jövő európai államalakulások.

Istenbe vetett hitünk és erőnk tu-
data az, mely hinni, bizni és remélni
engedi azt, hogy ez a véres háború
a germán és magyar nép világhatalmát
fogja megeremteni.

Halottak az élőknek.

A nehéz idők, a háborús világ mindig
magával hozza az áldozatkészséget, a hazas-
zeretetet, a lelkesedést. Ha bármilyen vesze-
delem is üssön ki, azt gyorsan feleletként
követi a mentési akció.

A jelen nagy idők, amely már sokszor
s változatos formában igénybe vette a tár-
sadalom szívét, mert hát igénybe is kellett
vennie; újabb és újabb megtalálja a
módot az alkalmat arra, hogy hivatkozva a
társadalom nemes lelkére, azt áldozatra szól-
ítsa fel.

Most egy új akció lépett életbe: a
halottak adjanak az élőknek. Hiszen van
más világ s akkor ott is kell hazaszeretnek
lenni, a halottak is szeretik hazájukat, nem-
zetüket; amit tehát ők adnának, azt mi élők
adjuk kedves halottaink helyett.

A Kunszentmártoni Ujság egyik számá-
ban már megírtuk és felhívtuk a népet arra,
hogy halottak napján a sírokra kegyeletként
elhelyezendő koszorúk helyett, e súlyos na-
pokban, inkább az itthonmaradt árvák, ke-
nyérnélküliek segélyezésére áldozzanak. Azon-
ban az ily formában leendő segély nyújtás

elvénné a halottaktól azt az egy napot is,
mely az ő szeretetüknek, az ő kegyeletüknek
van áldozva. Az ily áldozattal tönkre tennénk
egy iparágat, végromlásba kergetnénk.

Nem lehet úgy letörölni százezer köny-
nyet, hogy újabb százezret fakasszunk he-
lyette.

Az Augusztus alap megoldotta a nehéz
kérdést úgy, hogy halottak is áldozni fog-
nak s az élők sem szenvednek anyagi meg-
rázkódást.

Mindenki olyan koszorút tegyen halottja
sírára, melyen rajta van egy fehér selyem
szalag, melynek szélé nemzeti színnel van
szegélyezve s amelyen a felírás van:

A kegyelet adója — Augusztus alap
1914. november 1.

Egy ilyen szalagnak az ára két korona,
mely összeg az Augusztus alap javára fordít-
tatik. Kivétel nélkül meglehet hozni ezt az
áldozatot, mert ki-ki a koszorú értékéből
két koronát leüt s azt a szalagra fordítja.
Így lerójjuk kegyeletünket drága halottaink-
nak, segítjük a sebesült katonákat s az
itthonmaradt kenyérnélkülieket.

Hisszük, hogy Kunszentmárton népe lelkesedéssel karolja fel e szép gondolatot s mindenki hadidísszel ékített koszorút helyez halottja sírjára.

A népfelkelők összeírása és megvizsgálása.

— A 24—36 évesek behívása. —

Hadvezetőségünk óvatosságát és minden eshetőségre való gondoskodását semmi sem jellemzi jobban, mint a magyar és osztrák kormányoknak az az intézkedése, melylyel elrendelik a népfelkelésre kötelezett 1890—1878. évi születésű népfelkelők összeírását és megvizsgálását. Az egész országban bizonyosan nagy megnyugvással fogadják a kormánynak ezt a rendelkezését, mely szükség esetén hasznos erővel frissíti fel és gyarapítja véderőnket. A háború eddigi eseményei korántsem teszik szükségessé az újabb behívásokat, de egy óvatos hadvezetőségnek a nemzet megnyugtatása érdekében minden eshetőségre tel kell készülni, hogy elkerülje a meglepetéseket.

Az ország, mely a rája erőszakolt háborút bizalomteljes lelkesedéssel fogadta, csak helyeselni fogja ezt az intézkedést, mely egy újabb garanciája annak, hogy a háborút dicsőséges győzelemmel fogjuk befejezni.

Az alispán felhívása.

Több oldalról panaszkodnak a kisebb gazdák, hogy a hadi szolgáltatás céljára legutóbb elvitt lovak hiánya teljesen megszakasztja a félében maradt őszi gazdasági munkájukat, több igaerejük nincs, venni nem tudnak s így nem képesek a szántástvetést befejezni.

Ilyen körülmények között alig van a baj és kár elhárítására más mód, mint a felebaráti segítség; az, akinek igája van és rövidebb időre nélkülözheti, átengedheti szorult honfitársának a magáéból azt, amire annak szüksége van. Ezzel a közigazgatás során okozott és alig elkerülhető aránytalanság társadalmi uton nyerne enyhítést, mert akinek csak egy pár lova van és azt elvitték a haza nagy céljaira, az aránytalanul súlyosabb helyzetbe került, mint akinek több igájából vettek igénybe egyet-kettőt; elvárható tehát, hogy a mai nehéz időkben, amikor az emberek közelebb állanak egymáshoz, mint egyébkor, az ilyenek már csak az igazságos teherviselés szempontjából is önként vállalkozzanak a testvéri segítségre.

Tanfelügyelő jelentése.

— Szeptember hóról. —

A jászárokszállási állami elemi népiskola 14 tanteremmel megnyílt. A kinevezett 18 tanító közül 4 a harcúterem van. Ez iskola ingatlanait és ingóságait a kir. kincstár részére örök haszonélvezeti joggal átvettem.

A jászberényi III. és VIII. ker. állami elemi iskola épületeit és birtokait a városi hatóságnak fönntartásra átadtam és ezzel egy rég húzódozó kellemetlen ügy befejezést nyert.

A szolnoki állami főgimnázium céljaira a sipostéri állami elemi iskola épületét átadtam.

A szolnoki állami polgári finiskola új épülete katonai tartalék kórházzá alakítottatott át; az állami polgári finiskola új épülete pedig egészen a Vörös-Kereszt Egyesület rendelkezésére bocsátott. Mindkét intézmény régi épületében nyert elhelyezést.

Tankerületem 15 községében a hadba vonultak kisdedeinek gondozása céljából napközi otthonnal egybekötött gyermek-menedék hely szervezése iránt felsőbb rendelkezésre előterjesztést tettem s ugyancsak felsőbb rendelkezésre intézkedtem, hogy megévő kisdedevő intézeteink mellett napközi otthonok létesíttessenek.

Tankerületemből 50 állami, 81 községi, illetőleg hitfelekezeti tanító szállt hadba. Ezek közül ideiglenesen 8 szabadságoltatott.

Miniszter ur Ellmann Elvira szolnoki áll. polgári leányiskolai igazgatót, ki az itteni Vörös-Kereszt Egyesületnek egyik legjelkesőbb, legagilisabb tagja, a háború tartamára hivatali teendőinek végzése alól felmentette. Ez intézet igazgatását az iskola egyik legkiválóbb tanítónőjére, Varga Idára bízam.

Báró Jeszenák Anna szolnoki áll. polgári leányiskolai tanítónő a nagy szünet kezdete tanulóira Párisba ment és azóta felőle semmi hír nem jött.

Kun Elek kunhegyesi ref. tanító elhunyt.

Dr. Szakács Albertné mezőtúri külterületi állami elemi iskolai tanítónő ezen állásáról lemondott.

A magy. kir. vallás- és közokt. miniszter ur Gramma Aurél szolnoki állami elemi iskolai tanító hivatalomba további szolgálatra berendelte; az abádszalóki római katolikus és a tiszaabádi ref. elemi iskola építési költségeire 5—5 ezer, a jászényszarui rom. kath. elemi iskolai építkezés céljaira pedig 4000 korona államsegélyt utalványozott.

Az osztály nélkül maradt szolnoki állami elemi iskolai tanítónők egyes hivatalokban közhasznú munkával foglalatoshodnak.

Tankerületemben tanítólány miatt 25 tanítói állami elemi iskolánál szünetel a tanítás. A baj orvoslása iránt illetékes felsőbb helyen ismételt előterjesztést tettem s ennek gyors sikerét remélem.

A sebesültek kórháza.

Jeleztük már, hogy a kórház teljesen készen van hatvan személy részére. Sebesültek azonban még nem küldtek. Ebből nem következik az, hogy Kunszentmárton egyáltalán nem kap sebesült katonákat, mert hiszen az nem megy egy keitőre, hogy kész a kórház s már itt is legyenek a sebesültek.

Hallottunk hangokat, miszerint a kunszentmártoni kórház nem fog sebesült katonát kapni. Ez tévedés.

A kételkedők megnyugtatására szolgáljon az a körülmény, hogy hatvan sebesült miatt nem lehet egy külön szállítmányt csinálni. Meg kell várni azt, míg a szolnoki, vagy a szentesi kórházak egy nagyobb ellátmányt kapnak s azokból hatvan beteget kiszakítva hozzánk küldenek ápolásra. Csak napok kérdése az, hogy a kunszentmártoni kórház megkapja a részére kijelölt katonákat.

Kórházunk, mely egy kórház minden követelményével be van rendezve, a súlyos sebesülteket is ép úgy ellátja, mint bármely katonai kórház.

Menekültek Kunszentmártonban.

A községünkbe jött menekültek nagy része már visszament lakóhelyére. Még csak a galíciai, de annak is a közvetlen az orosz-határróli menekülteink vannak itt, kik részint az iskolában, részint pedig a Jósza Gyula féle házban vannak elhelyezve.

Nem lehet panaszuk a menekülteknek, mert Kunszentmárton község a legnagyobb figyelemmel jár el velük szemben. Ugy az elszállásolás, mint az élelmezés nem eshet kifogás alá.

Jó kedvvel s meglepéssel sétálnak a szokatlan vendégek az utcákon, gyönyörködve a szép magyar alföldben.

Csak pár napig lesznek még községünkben a galíciai menekültek, mert amint mindnyájan tudjuk már, orosz verő dicső seregeink Galiciából is kipusztították a ronda ellenséget.

Minden oldalról fegyvereink ragyogó és felejthetetlen győzelmeiről kapunk értesítést.

Az iskolák elhelyezése.

Lapunk október negyedik számában megírtuk, hogy a Katolikus Kör nem adta át olvasótermét, a kórház felállításával szükségessé vált, iskolai tanteremmé leendő átalakítás céljaira. Erre vonatkozólag a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Kunszentmártoni Ujság október hó 4-iki számában „Az iskolák elhelyezése” cím alatt a Katolikus Kör úgy van feltüntetve, hogy iskolai tanteremnek nem engedte át termet.

Hát bizony ez megbotránkozató dolog volna, ha így volna e súlyos időkben, midőn mindenki vetélkedik a hazáért való áldozatban.

A tekintetes Szerkesztő urat kérjük, ha már ezt közölte, legyen szives kijavítani és közzé tenni, hogy a Katolikus Kör választmánya felajánlotta két termét iskolának, amelyben 40—50 diák könnyen elfér. Ezt kész minden percében átadni. Ha nem kell és nem fogadják el, arról nem tehet a Kör.

Ha még ez ügyben valami óhajítás merülne föl az iskolakérdésben és ez a Kör választmánya elé terjesztetnék, amennyire csak lehetséges, a Kör választmánya nem zárkózna el a közóhaj és közszükséglet megnyilvánulása elől. De akkor az illetők ne rágalommal és gyanúsítással illessék a Kört, hanem terjesszék elő óhajításukat, ez az egyenes út.

Kérésünk teljesítése reményében maradunk hazafias üdvözléssel

Kunszentmárton, 1914. okt. 14-én.

A kör választmánya nevében:

Kiss F. Péter elnök.

Kuna András ziszlós, v. tag.

Az igaz, hogy a Katolikus Kör két kisebb szobáját felajánlotta iskola részére, de nem ezeket kérte az előjáróság. Ugyanis e két igen kicsi és sötét szoba a célnak nem felel meg. Az előjáróság arra kérte a Katolikus Kört, hogy az olvasótermét, mely nagy és világos terem, engedje át iskolának, de

ezt nem adta át a Kör, indokolva azzal, miszerint arra a tagoknak szüksége van. Pedig hat ily nehéz viszonyok között, amikor minden lehető el kell követnünk a hazafias és nemes célok érdekében, megtehették volna a Katholikus Kör tagjai, hogy az alatt az idő alatt a két kisebb teremben végezzék el napi olvasmányukat.

E nehéz napokban tulajdonképpen nem a kényelmet kell keresnünk, hanem azt, hogy minél több s minél nagyobb áldozatot hozunk a haza oltárára.

Aranyat — vasért.

Kunszentmárton lelkes közönsége nem marad el azon a téren, hol a hazánk áldozatokat kell hozni. Odaadja azt, amije van és teszi azt jó szívvvel.

Szabó Mariskánál a harmadik száz vasgyűrűt cseréli be immár Kunszentmárton közönsége. Odaadja aranyát és ezüstjét a vasért, hogy ez által segítsen a hadba vonultak családtagjain.

Nagy városokban alig van ember, aszszony, honleány, kinek ujján vasgyűrűt ne lenne.

Kunszentmárton közönsége se maradjon el, aki csak teheti, cseréljen vasgyűrűt, mely legszebb emléke ennek a háborúnak.

Siessünk tehát a postára Szabó Mariskához, ki a legszebb vasgyűrűt adja az aranyért és ezüstért.

Ujabbán adakoztak:

Kakuk Margitka 1 aranygyűrű, Szabó Irénke 1 ezüstlánc, 2 ezüstcsüngő, Sáray Albertné 1 aranykereszt és egy korona, ifj. Magyar Antalné 1 pár aranyfülbevaló, 1 aranygyűrű, Szabó Dalmuska 1 aranyfülbevaló, 1 aranycsüngő, Sáray Albert 1 aranygyűrű, Hegedűs Juliska 1 aranygyűrű.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. október 18.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszólók vármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi október hó 20-án, kedden délelőtt 10 órakor Szolnokon, a vármegyház nagytermében tartja III-ik évnegyedes rendes közgyűlését.

A tárgysorozatból bennünket a következő ügyek érdekelnék.

Csépa község képviselőtestületének határozata a Kunszentmárton—tiszaugai h. é. vasútra 50.000 korona segély megszavazása tárgyában.

Tiszaug község képviselőtestületének határozata a Kunszentmárton—tiszaugai h. é. vasútra 50.000 korona segély megszavazása tárgyában.

A kunszentmártoni községi pénztárnoki választás ellen Kovács S. Lukács és társai felebbezése.

Kunszentmárton község képviselőtestületének határozata a Kunszentmárton—tiszaugai h. é. vasútra 50.000 korona segély megszavazása tárgyában.

Kunszentmárton község képviselőtestületének határozata özv. Grapka Mihályné nyugdíjárulékának felemelése tárgyában.

Kunszentmárton község határozata özv. Farkas Gáspárné és gyermekeivel kötött adásvételi szerződés elfogadása tárgyában.

Kunszentmárton község határozata a Kunszentmárton—tiszaugai h. é. vasútra 100.000 korona segély megszavazása s egyben azon határozatát, mellyel a Körösladány—Kunszentmártoni h. é. vasútra 60.000 korona hozzájárulást szavazott meg, hatályon kívül helyezni.

Kunszentmárton község határozata néhai Dósa József által a község szegényei javára tett alapítvány alapító oklevél elfogadása tárgyában.

Tiszasas község határozata a Kunszentmárton—tiszaugai h. é. vasútra 100.000 korona segély megszavazása tárgyában. Gróf Bolza József felebbezése.

Kunszentmárton község határozata Nagy Zoltán volt adóügyi jegyző 1914. évi május, június és július hónapokra eső fizetése kifizetésének tárgyában. Nagy Zoltán felebbezése.

Kunszentmárton község határozata a mesterszállási hitelszövetkezet 50 koronás üzletrészeiből a törzsvagyon terhére 39 darab megvásárlása tárgyában.

Kunszentmárton község határozata a tűzoltószerkek és eszközök beszerzése és a költségek lefedése tárgyában.

Kunszentmárton község határozata a kisbirtokosok részére szükséges vetőmag beszerzésére a vármegyétől megfelelő költségen felvétele tárgyában.

Kunszentmárton község 1913. évi elhagyottá nyilvánított 7 éven felüli gyermekek segély alap számadása.

Kunszentmárton község 1913. évi háztartási és különféle alapok számadása.

— **Választók névjegyzéke.** Az országgyűlési képviselőválasztók 1915. évi névjegyzéke 1914. okt. 10-től nov. 10-ig a község házában, a főjegyzői hivatalban, közsémlére van kitéve és ellene a felebbezések november 10-ig adhatók be. A kunszentmártoni választókerületben a választók száma, az új névjegyzék szerint, 3440. Eddig 2555 volt a választók száma. Az új választási törvény idecsatolta Tiszavárkonyt, Tiszavezsenyt és Rákócifalvát, így innen van a választók számának az emelkedése.

— **Járványkórház.** A községi előjáróság a járványkórház előtt egy védő kerítést huzatott, hogy a kíváncsiskodókat távol tartsa a kórház eredeti kerítésétől is. Ez nagyon üdvös és közegészségileg hasznos dolog. Csak annyit kívánunk hozzáfűzni, hogy a drótszalakat a kerítés belső oldalára kellene felverni, mert ahogy most áll elég veszélyes. A járó-kelők s különösen az esteli vonatból jövő s legtöbbször siető utasok ruhájának épségben maradása veszélyeztetve van. Már többfelől hallottunk panaszt, hogy az a szűges drót a ruhát kiszakította. Erre a körülményre felhívjuk az előjáróság szíves figyelmét.

— **Bevonult orvosok.** A tiszaújszász alójárásból a következő orvosok teljesítenek hadi szolgálatot: Dr. Pótor Sándor községi orvos Kunszentmárton. Dr. Janny Géza Mesterszállás. Dr. Galambos Jenő Cibakháza. Dr. Szigeti Gyula Csépa.

— **Községi közgyűlés.** Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914. október hó 12. napján, hétfőn délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen nagyon kevesen voltak jelen, így a közgyűlés alig tartott egy jó félórát. A következő tárgyakat intézte el a képviselőtestület: A képviselőtestület elhatározta, hogy a *polgárorségét* a belügyminiszter által alkotott szabályrendelet értelmében megalkotja. *Vízügyi bizottságot* nem választ a képviselőtestület, hanem a vízhasználat és víz-éngedélyezése körüli teendőket és felügyeletet az építési bizottságra ruházta. Hegedűs Kálmán a *Muszáj kocsmá* bérletje haszonbértelengedést kért, tekintettel arra, hogy a háborúba bevonult és a kocsmá forgalma megcsökkent. A képviselőtestület nem zárkózik el a méltányos haszonbértelengedéstől azonban csak a háború befejezése után határoz, hogy mennyi összeget engedjen le Hegedűs Kálmánnak. Több kisebb ügyet tárgyal még a képviselőtestület.

— **„Háború és béke“** című tárcacikkünk befejező részét törzsünk miattjövő számunkban fogjuk közölni.

— **Vármegyénk népesedése.** Jásznagykunszólók vármegyében június, július és augusztus hónapokban született: férfi 2558; nő 2328; összesen: 4886. Meghalt: férfi 1785; nő 1602; összesen: 3387. A szaporodás volt 1499.

— **Tanítók a közegészségügy szolgálatában.** A háborúval kapcsolatos, fenyegető járványok talpra állították a magyar tanítókat, amely mindig hivatása magaslatán áll, ha a magyar népet óvni kell a veszedelmektől. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület nevében gróf Ráday Gedeon pestvármegyei főispán társelnök és dr. Hencz Karoly országgyűlési képviselő ügyvezető alelnök felhívást intéztek az alföldi vármegyék tanfelügyelőihez és tanítóikhoz és erre a felhívásra máris tömegesen jelentkeztek tanítók az önkéntes egészség-ápolás katonáiként. A tanítók a városokban és falvakban össze fogják gyűjteni a népet és népszerű előadások keretében kitanítják a fenyegető veszedelmek ellen való védekezésre. Nagyobb gyárakban és ipartelepeken a munkások részére is tart hasonló előadásokat a kultúregyesület. Az A. M. K. E. nagy eredményeket vár ettől az agitációtól és bizonyosra veszi, hogy buzdítására minden magyar tanító akcióba lép és megteszi kötelességét. A közművelődési egyesület akcióját bejelentette a belügyminiszternek, aki nagy örömmel vette tudomásul e nagyfontosságú mozgalmat és a miniszterium részéről dr. Frank Ödön közegészségügyi főfelügyelő egyenlőre 2000 füzetet bocsájtott a kultúregyesület rendelkezésére a tanítók között való szétosztás végett, hogy a tanítók az övőintézkedésekre teljes szakszerűséggel oktassák ki a közönséget. Az előadások tartására jelentkező tanítóknak dr. Gönczi Elemér az A. M. K. E. főtitkára Budapest, IV. Reáltanoda u. 9. haldéktalanul megküldeni az övőintézkedéseket tartalmazó könyvet.

— **Tűz.** Folyó hó 15-én két alkalommal is tűz volt községünkben. Délután két órakor kigyulladt Kiss Pál magyar zenész háza. A tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálni. Este tíz órakor ismét tüzet jelzett éber toronyőrünk. Kiss Pálnak újból kigyulladt a háza, amely most már teljesen leégett. A kár biztosítás útján megtérül.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Gácsi Mátyás (nőtlen) megvette Busai György házát 1000 koronáért. Bozsik János megvette Herczeg Márton és Mihály földjét 2392 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. október 10-től október 17-ig *születtek*: Samu Lajos, Kukkonka Mária, Berta István, Lengyel Ilona Erzsébet, Bozsik Rozália. *Házasságot kötöttek*: Balla Vilmos és Majzik Julianna. — *Elhaltak*: Benke Jánosné Győllai Rozália 35 éves.

Hirdetés.

DR. KOVÁCS JÓZSEF ügyvéd

H Á Z A

a Kőlcsey-utca 1196. szám alatt, melyben Szilárdy Jakab és neje Tóth Mária laknak

ELADÓ.

Értekezni lehet dr. Kovács József ügyvéd irodájában.

Aranyat — vasért!

VASGYÜRÜK

kibélelését arannyal, vagy ezüsttel jutányos árák mellett készít DÉVAL JENŐ ékszerész.

Ujdonság

a Turoányi-féle szab. luttömő készülékhez.

Kitüntetve 1913. évi baromfi kiállításon Budapesten, egyesületi aranyéremmel és a földművelésügyi kormány tiszteletdíjával.

A készüléket, amint a rajzon látható, jobb kézben tartva, az állat száját balkézzel szétfeszítjük és a készülék kivágott nyulványa görbéjével lefele fordítva az állat torkába óvatosan letoljuk, úgy igazítva, hogy a lud felső esőrkávéja a készülék felső részén a szab. jelzésnél levő lyukba belemenjen s ha a készüléket így jól igazítottuk,

az állat szája tátva marad. A tömőkészülék ára 1 drb 3 kor., 2 drb 5 kor., 3 drb 6 kor., a 4-es számú külön 5 kor.

Kapható:

Kovács József urnál Szapáry-utca 859. szám a. Csendőrlaktanyához közel.

ORVOSOK

ajánlják, mint legegyszerűbb köhő-ellen-szert a KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönő s hálalevelével orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágyerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR Tiszaföldváron Goldman Adolf gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tankönyvek, rajzeszközök és tanszerek s általában mindenféle iskolai cikkek kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószerek-kereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben gyorsan, pontosan és kifogástalanul készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárok

figyelmét felhívom,
hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

kizárólag nálam
szerezhetők be

Tisztelettel

Dévai Jenő.